

BUDGETFORLIG 2020

Herning, 30. september 2019

INDLEDNING

På tærsklen til et nyt årti står Herning Kommune med en række styrkepositioner. Erhvervslivet er, som det historisk har været tilfældet, driftigt. Oplevelsesindustrien og den deraf følgende positive økonomi er nu en integreret del af kommunens og egnens erhvervsprofil. Herning Kommune lykkes fortsat med at skabe gunstige rammer for de lokale virksomheder og anerkendes herfor. Befolkningstilvæksten fortsætter, for Herning-egnen tilbyder også velfungerende lokalsamfund, let adgang til naturen, fritidsfaciliteter og et varieret boligudbud. I horisonten anes nu indbygger nummer 90.000, indvielsen af supersygehuset i Gødstrup og de første spadestik til en helt ny, spændende bydel i Herning, Herning+.

Samtidig blæser nye vinde i det danske og internationale samfund. Bekymringen over menneskeskabte klima-forandringer er udbredt i ikke mindst de yngre generationer. Hos dem er klima-forandringerne højt, hvis ikke øverst, på dagsordenen. At forholde sig til det daglige resurseforbrug og tænke bæredygtigt er for mange blevet en helt naturlig del af hverdagen. FNs 17 verdensmål er både motor og spejl for de nye dagsordener. Herning Kommune ønsker at omfavne denne nye udvikling på samme måde, som Herning-egnen, dens borgere og virksomheder historisk har tacklet udfordringer og grundlæggende forandringer i samfundet.

KLIMA OG MILJØ

Internationalt har FNs 17 Verdensmål defineret rammerne for en global diskussion om bæredygtighed i bredest mulig betydning. At nå de nødvendige målsætninger på området kræver imidlertid indsatsen både internationalt, nationalt og lokalt. Herning Kommune har allerede gang i en række initiativer, som understøtter

verdensmålene. Men forligspartierne ønsker at arbejde målrettet videre med de relevante verdensmål i en kommunal sammenhæng.

- Til formålet nedsættes en politisk følgegruppe, som skal have særlig opmærksomhed rettet mod det løbende arbejde med verdensmålene i Herning Kommune. Gruppen skal samtidig være igangsætter af initiativer omkring bæredygtighed i bred forstand. Den politiske følgegruppe får seks medlemmer med Rasmus Norup (Kons.) som formand. Øvrige medlemmer bliver Ulrik Hyldgaard (V), Peter Villadsen (SF), Tommy Tønning (S), Johs. Poulsen (Rad.) og Dorte West (V). Administrativt forankres sekretariatsarbejdet i den indledende fase hos kommunaldirektøren. Samtidig besluttet det, at de politiske fagudvalg minimum én gang pr. kvartal har de for udvalgene relevante verdensmål på dagsordenen med det formål at sikre videreudviklingen og bevidstgørelsen i det politiske og administrative arbejde omkring verdensmålene og den grønne omstilling.

- For at sikre størst mulig videndeling omkring muligheder, perspektiver og erfaringer ønsker budgetforligspartierne et lokalt bæredygtighedscenter oprettet med deltagelse af et antal lokale virksomheder og andre relevante aktører, for eksempel fra uddannelsesinstitutionerne. Forligspartierne afsætter fra 2020 fem millioner kroner årligt til etableringen af centret. Pengene tages fra Udviklingsfonden. Målet er at sikre den lokale forankring af den internationale og nationale bæredygtigheds-dagsorden og at omsætte viden til både bedre klima og lokale arbejdspladser. Historisk har det midtjyske område evnet at gribe store, samfundsmæssige forandringer og skabe fremdrift ved at tage de nye udfordringer op. En række virksomheder, uddannelsessteder, interesseorganisationer, institutioner og borgere i Herning Kommune arbejder allerede dygtigt, målrettet og forretningsmæssigt med bæredygtighed og grøn omstilling. Bæredygtigheds-centret skal være med til at skaffe fremdrift og styrke entreprenør-skabet på

området. Den politiske følgegruppe får ansvaret for at udvikle grundlaget for bæredygtighedscentret og få projektet gjort konkret.

- Allerede nu er Herning Kommunes 2030-mål for vindenergi nået, og det er meget positivt. Der er derfor behov for nye målsætninger. Budgetforligspartierne slår fast, at der i 2020 skal vedtages en ny plan for vedvarende energi i Herning Kommune.

- Fra 1. januar 2021 skal alle husstande i Herning Kommune affaldssortere i fire fraktioner. I den forbindelse ønsker forligspartierne, at folkeskolerne arbejder konkret med at øge elevernes bevidsthed om vigtigheden af at kildesortere affald. Forligspartierne beslutter med dette forlig, at samtlige folkeskoler i Herning Kommune allerede fra 2020 går over til affaldssortering i fire fraktioner. Der afsættes til næste år en million kroner til anlæg (sorteringskasser, containere, tilpasninger på de enkelte skoler) og 460.000 kroner til drift (ekstra kørsel/flere tømninger) af den nye ordning. Fra 2021 afsættes årligt 300.000 kroner til driften af skolernes affaldssortering.

- Bevidstheden omkring resurseforbrug og muligheden for genanvendelse af produkter og materialer er stigende. På et år afleverer borgere og virksomheder op mod 35.000 tons affald på genbrugspladserne i Herning Kommune. Flere kommuner har oprettet forskellige former for byttecentraler på genbrugspladserne. Her kan borgerne gratis afhente ting, der kan genbruges, som andre borgere har kasseret. Forligspartierne ønsker et lignende projekt realiseret på kommunens største genbrugsplads, Nederkærgård. Det skal gennemføres inden for de eksisterende, økonomiske rammer.

- Flere af kommunens haller har skiftet til LED-belysning og kan dermed se frem til en driftsbesparelse på baggrund af en ret beskeden investering. Forligspartierne ønsker kortlagt, om der er potentiale for udskiftning af belysningen på flere af kommunens idrætsanlæg. Samtidig ønskes afklaret hvilke øvrige energi-

effektiviseringer i forbindelse med kommunale byggerier, der kan være favorable både klimamæssigt og økonomisk.

• Forligspartierne understreger vigtigheden af, at bæredygtighedstanken er til stede og om nødvendigt fremmes, når Herning Kommune står bag udliciteringer og udbud.

BEVÆG DIG FOR LIVET

En anden dagsorden med stor national bevågenhed er vigtigheden af bevægelse og ønsket om at forebygge en række sygdomme. Ligesom omkring verdensmålene ønsker Herning Kommune her at tage en række initiativer, som sætter en offensiv retning.

• Herning Kommune er med i "Bevæg dig for livet", hvor kommunen i samarbejde med DIF og DGI arbejder med at få flest mulige borgere til at være fysisk aktive. Mange borgere i Herning Kommune dyrker idræt, enten i foreninger, motionscentre eller på egen hånd. Men andelen af borgere, der er fysisk aktive, kan øges med positive effekter for folkesundheden til følge. Budgetforliget for 2019 satte en række initiativer i gang, men nu føjes en ny række til:

/ Kunstgræsbanen i Vildbjerg er kommunens ældste, og banen er nedslidt. Budgetforligspartierne afsætter i 2020 i alt 1,4 millioner kroner til udskiftning af banen og nyt lysanlæg på to af banerne ved Vildbjerg Sports- og Kulturcenter.

/ Lind Outdoor er et samlet projekt omkring idrætsanlægget i Lind. Der er tale om et multibane-miljø, som vil give områdets borgere gode muligheder for boldspil, bevægelse, leg og motion året rundt. Forligspartierne afsætter i 2020 2,25 millioner kroner til projektet - heraf 250.000 kroner til bedre parkeringsforhold.

/ Herning KFUM har de senere år oplevet medlemsfremgang og ønsker at forbedre træningsfaciliteterne med en kunstgræsbane/-hybridbane. Forligspartierne afsætter i 2023 1,5 millioner kroner til formålet.

/ Sunds IF skal have renoveret og udvidet sit klubhus, og kunstgræs-anlægget ønskes på lidt længere sigt udbygget med multianlæg, opholdsområder og ude-fitness. Budgetforligspartierne afsætter i 2022 fem millioner kroner til det fortsatte arbejde.

/ Forligspartierne ser selvfølgelig positivt på kunststofbaner med nye former for bæredygtige underlag - biofill og andet - i det omfang, foreningerne selv kommer med ønsker og finansiering.

/ Tidligere budgetforlig har afsat i alt 12 millioner kroner i 2021 og 2022 til udvidelser og ombygninger af Nordvesthallen i Tjørring. Bevillingen til Nordvesthallen fremrykkes og samles i 2021, og forligspartierne godkender samtidig igangsætningen af projektet nu, da den lokale andel af finansieringen er afsluttet.

/ Budgetforliget for 2019 afsatte 7,5 millioner kroner til etableringen af Det Blå Rum ved Fuglsang Sø. Budgetforligspartierne forhøjer beløbet til ni millioner kroner.

/ Herning er en af Danmarks førende cykelbyer og -kommuner, og mange borgere får motion via længere cykelture. Beskyttede cykelruter med særlig afmærkning efterspørges. Til skiltning og kampagner i forbindelse med én rute afsætter forligspartierne 300.000 kroner i 2021.

/ Forligspartierne ønsker mulighederne for at dyrke handicapidræt fremmet. Til det formål afsættes en forsøgspulje på 250.000 kroner årligt, som foreningerne kan søge om at få del i. Målet er at øge både udbuddet af tilbud på området og tilgængeligheden til allerede eksisterende muligheder inden for handicap-idrætten.

• Herning Kommune byder på rige muligheder for oplevelser og bevægelse i naturen, ligesom en række kulturhistoriske seværdigheder er udflugtsmål. Formidlingen af natur og

kulturhistorie kan med fordel højnes. Forligspartierne ønsker undersøgt, om formidlingsopgaverne i relation til for eksempel Løvbakkerne og Søby kan løses på en ny og bedre måde. Målet er at øge kvaliteten af formidlingen af de herligheder, Herning-egnen byder på. Forligspartierne ønsker undersøgelsen præsenteret på budgetkonferencen i foråret 2020. Samtidig afsættes 500.000 kroner årligt til formålet fra 2021.

- I Friluftsrådets definition er en naturpark et større, sammenhængende landskab, som er velafgrænset, har en rig natur og er karakteristisk for en egn. Stråsø Plantage og Vind Hede udgør et sådant naturområde, som bør nyde udstrakt beskyttelse og ofres særlig opmærksomhed. Forligspartierne ønsker en forundersøgelse af muligheden for at gøre Stråsø Plantage og Vind Hede til naturpark.

- Herning-egnen byder på mange og unikke muligheder for fritidsfiskeri. Siden udviklingsprojektet Riverfishers start i 2016 har Herning Kommune været i dialog med Viborg Kommune, en af de fire kommuner i projektet, om mulighederne for etablering af et Havørredens Hus ved Karup Å som en pendant til Laksens Hus ved Skjern Å. Riverfisher har vist sig at have stort potentiale, og budgetforligspartierne afsætter i 2023 tre millioner kroner til anlægget af et Havørredens Hus i Haderup. Samtidig afsættes 250.000 kroner årligt til drift af Havørredens Hus, også fra 2023, ligesom forligspartierne permanentgør et årligt beløb til Laksens Hus på 250.000 kroner. Budgetforligspartierne ønsker desuden en opdatering af de samlede muligheder for fiskeri ved Herning Kommunes vandløb og søer med henblik på endnu bedre formidling af mulighederne.

- Budgetforliget for 2019 afsatte to millioner kroner i 2021 til etableringen af en sammenhængende mountainbike-rute rundt om Herning. Interessen for mountainbike-sporten er stigende, og derfor afsætter forligspartierne nu en million kroner ekstra, så der i stedet i hvert af årene 2020, 2021 og 2022 afsættes en million kroner. Den

ekstra million kroner skal gå til at videreudvikle mountainbike-ruter i andre dele af kommunen. Kultur- og Fritidsudvalget skal afklare, hvor det kan være relevant at udlægge nye ruter.

ÆLDRE-OMRÅDET

Flere ældre borgere lever længere, og den udvikling er naturligvis glædelig. Det stiller samtidig krav til Herning Kommune om at råde over et tilstrækkeligt antal tidssvarende plejeboliger.

• Ifølge plejeboligplanen skal der bygges 70 boliger inden 2024, yderligere 50 i 2025 og frem mod 2028 yderligere 60 boliger. I alt altså cirka 200 plejeboliger over de næste ti år. Den politiske prioritering/rækkefølge er med dette forlig som følger:

/ De første 12 boliger bliver den planlagte udvidelse af Kildehøj i Vildbjerg.

/ Dernæst udbygges Vesterled i det centrale Herning med 16 boliger.

/ Et nyt projekt i form af et Generationernes Hus tænkes placeret i Herning by. Det vil rumme 54 plejeboliger. Tanken er at skabe et samspil med andre boligformer som for eksempel seniorboliger, ældreboliger, ungdomsboliger og familieboliger. Dette projekt skal videreudvikles af Social- og Sundhedsudvalget.

/ Derudover er der forskellige overvejelser omkring et privat plejehjem i Gødstrup. Hvis byggeriet realiseres, vil forventet 50-60 nye plejeboliger kunne indeholdes dér.

/ Næste fase ventes derefter at blive en udbygning af Rosenlund i Snebjerg på 10-20 pladser.

/ Derudover påbegyndes en omlægning af ti boliger på Toftebo i Hammerum fra ældreboliger til plejeboliger. På den baggrund skal antallet af ældreboliger i Hammerum således naturligt vurderes.

/ Derefter gøres klar til endnu en etape på Fuglsangso Centret.

/ Der skal på Fuglsangso Centret indtænkes det nødvendige antal boliger til ældre handicappede.

Hermed vurderer forligskredsen, at planen for de næste ti års plejeboliger er lagt. Hvis det de kommende år viser sig hensigtsmæssigt eller nødvendigt tidsmæssigt at flytte rundt på enkelt-elementer i planen, vil forligspartierne naturligvis foretage de relevante justeringer.

- Forligspartierne understreger vigtigheden af, at boliger til par i nødvendigt omfang indtænkes i den kommende plejeboligplan.
- Med plejeboligplanen tager forligskredsen hånd om de konkrete udfordringer på området. Forligspartierne ønsker samtidig en tilbundsgående analyse af, hvordan planen vil påvirke driftsudgifterne på ældreområdet i årene, der kommer. Målet er at afsætte de mest præcise beløb til driften. Analysen skal blandt andet rumme bud på netto-udgiften for kommunen, når flere af vores ældste medborgere, hvoraf en række i dag modtager kommunal hjælp i hjemmet, forventeligt vil flytte i plejebolig.
- Herning Kommunes andel af den såkaldte værdighedspulje udgør 15,6 millioner kroner. Ordningen har kørt i fire år som pulje, men gøres nu permanent, så pengene bevilges via kommunens bloktilskud. Budgetforligspartierne ønsker de positive effekter af ordningen fastholdt. Blandt andet:

/ Opnormeringen på plejecentre, daghjem og aflastningspladser.

/ De åbnede plejehjemspladser på Fuglsangso og Rosenlund.

Herudover finder forligspartierne yderligere to millioner kroner årligt til også at opretholde klippekort til sårbare brugere af hjemmeplejen.

- Forligspartierne ser positivt på et ønske om at give pensionister mulighed for at køre gratis med bybus i perioder, hvor der er god plads i busserne - for eksempel mellem 10 og 14. Forligskredsen beder forvaltningen om, sammen med Teknik og Miljøudvalget, at gå i dybden med mulighederne med henblik på at tilvejebringe et beslutningsgrundlag.

- Unge mellem 13 og 17 år har med succes fritidsjob i plejecentre i Horsens Kommune. Formålet er at øge de unges interesse for at uddanne sig inden for social- og sundhedsområdet, samtidig med at de unge er med til at skabe liv på plejecentrene. De unge læser for eksempel højt for beboerne eller går ture med dem. Forligspartierne ønsker som et forsøg muligheden afprøvet i Herning Kommune.

HANDICAP OG PSYKIATRI, UDSATTE OG SÅRBARE BORGERE

- Økonomien på handicap- og psykiatriområdet er fortsat udfordret. Tendensen ses ikke kun i Herning Kommune, men gør sig gældende på landsplan. Der skal derfor tænkes i nye baner inden for særligt visitation, kapacitetsplan og sammenhængen mellem bostøtte og bosteder. Der gennemføres i øjeblikket en ekstern undersøgelse af området. Resultaterne heraf forventes at kunne bidrage til nytænkningen.

- Budgetforligspartierne afsætter i 2020 ti millioner kroner, og fra 2021-2023 årligt seks millioner kroner, til området for handicap og psykiatri. Derudover afsættes i alt en million kroner til kompetenceudvikling, altså i alt 29 millioner kroner. Af dem reserveres årligt to millioner kroner til en fleksibel anlægspulje. Tanken er, at muligheden for hurtigt at kunne foretage eksempelvis mindre til- og ombygninger i boligmassen vil kunne sikre fagligt gode, lokale tilbud, så færre borgere henvises til botilbud i andre kommuner.

- I alt afsættes 29 millioner kroner til området. Disse rummer også en fuld prisfremskrivning på handicap- og psykiatriområdet.

- Et nybyggeri til Blå Kors i Bethaniagade er på vej. Det hidtidige udendørs opholdsområde, der gik under navnet Den Våde Høne, er lukket efter en brand og vil ikke blive genopført i tilknytning til det nye byggeri. Der skal derfor findes en løsning for de allermest udsatte borgere og stofmisbrugere. Forligspartierne er enige om, at der skal etableres et sundhedsrum til særligt stofmisbrugere i forbindelse med det kommende byggeprojekt. Sundhedsrummet forudsættes indeholdt i økonomien for det samlede projekt. Forligspartierne understreger, at der ikke er tale om et fixerum.
- Puljen til frivilligt, socialt arbejde løftes permanent med 500.000 kroner om året. I 2020 tildeles 150.000 kroner fra puljen Den Blå Mølle i Kibæk. Samtidig gøres et årligt tilskud på 150.000 kroner til Selvhjælp Hernings trivselsgrupper for børn, "Når cykelhjelm ikke er nok", permanent, og pengene tages fra puljen.
- På Møltrup Optagelseshjem er det et stærkt ønske at få bygget en multisal, som kan danne ramme om for eksempel sportslige og kulturelle arrangementer for nuværende og tidligere beboere og for lokalsamfundet. Hvis Møltrup Optagelseshjem opnår tilstrækkelig ekstern finansiering, tilkendegiver forligspartierne vilje til at yde et tilskud til projektet på op til tre millioner kroner.
- "Kultur på recept" nærmer sig udløbet af en tre-årig projektperiode. Resultaterne er positive. Forligspartierne afsætter 400.000 kroner årligt til en fortsættelse af projektet. Af dem skal 50.000 kroner årligt i tre år gå til "Sang for sindet", et samarbejde mellem Sinds lokalafdeling Herning-Ikast-Brande og Den Jyske Sangskole. Projektet har til formål at skabe et rekreativt tilbud for psykisk sårbare.
- Lokale kræfter i blandt andet Sind arbejder med ideen om et stormøde inden for psykiatrien i 2020 i MCH i Herning. Målet er at samle både lokale, nationale og i et vist omfang også internationale aktører og interessenter på det psykiatriske område for at skabe øget opmærksomhed omkring sindslidende og deres vilkår. Inspirationen

er både Kulturmødet på Mors og Himmelske Dage, som blev afviklet i Herning for nylig. Forligspartierne afsætter 400.000 kroner til arrangementets gennemførelse. Pengene findes inden for eksisterende midler til erhverv og turisme.

- Boligselskabet Fruehøjgaard, Landsforeningen Sind, Minihøjskolen og Herning Kommune arbejder sammen om et projekt, hvor målet er at skabe gode, fysiske rammer til udsatte, psykisk sårbare unge mellem 18 og 25 år uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller uddannelser. Tanken er at etablere et sted, hvor de unge både kan bo, leve og lære - et sted fyldt med aktivitet og liv. Forligspartierne følger arbejdet med interesse og understreger, at der er opbakning til bestræbelserne på at få projektet realiseret.

BØRN OG UNGE

- Med aftalen om Budget 2019 blev et nyt, stort skolebyggeri i det centrale Herning besluttet. En ny Herningsholmskole skal opføres frem mod 2025. Budgetforligspartierne afsætter i alt 196 millioner kroner over årene til gennemførelse af projektet. Herningsholmskolen bliver den femte nye folkeskole i Herning Kommune siden årtusindeskiftet.

- På landsplan er der fokus på elevfravær og skolevægring i folkeskolen. Fravær fra undervisningen i folkeskolen kan have store konsekvenser for børnenes indlæring og senere mulighed for gnidningsfrit at klare overgangen til en ungdomsuddannelse. Herning Kommune ligger under landsgennemsnittet, når det gælder fravær i folkeskolen, men en mere ensartet og præcis fraværstatistik er ønskelig. Desuden tages en række initiativer:

/ Ung Hernings temadag om "social pejling" i kommunens folkeskoler på 6. årgang genindføres. Til formålet afsættes 145.000 kroner om året.

/ Der indføres fraværrobotter til langtidssyge børn/børn med meget fravær - i 2020 afsættes 120.000 kroner til formålet.

/I for eksempel Viborg Kommune arbejdes med fremskudte socialrådgivere. Her kan elever, forældre, lærere og ledere tage fat på socialrådgiveren meget tidligt, inden fraværsproblematikken for alvor bliver en sag. Herning Kommune ønsker modellen afprøvet som et pilotprojekt på skoler med højt fravær/tendenser til højt fravær og afsætter 500.000 kroner om året i tre år. Herefter evalueres modellen. Børne- og Familieudvalget udvælger skolerne til pilotprojektet.

- I forbindelse med overenskomstforhandlingerne i 2018 blev en kommission nedsat, som skal se nærmere på lærernes arbejdstidsforhold. Kommissionen afslutter sit arbejde ultimo 2019. Forligspartierne vil med interesse - og med henblik på en yderligere styrkelse af folkeskolen - læse kommissionens anbefalinger og overveje hvilke initiativer, de måtte give anledning til i Herning Kommune.
- Etableringen af Valdemarskolen har resulteret i en række ikke-budgetlagte éngangsudgifter. Budgetforligspartierne afsætter 4,3 millioner kroner i 2019 til dækning heraf.
- Udendørsarealerne i forbindelse med Valdemarskolen trænger til en opgradering. Der afsættes i alt 2,6 millioner kroner i 2020-2021 til formålet.
- Der arbejdes i øjeblikket på at ansætte en fysioterapeut på Valdemarskolen. Forligspartierne udtrykker tilfredshed med, at der arbejdes med en styrkelse af fysioterapien.
- Normeringerne og kvaliteten af det pædagogiske arbejde på daginstitutionerne har været genstand for national debat de seneste måneder. Forligspartierne er optaget af denne kvalitetsdagsorden og ønsker at frigøre mere tid til det pædagogiske arbejde med børnene. I en årrække har der hos personalet på institutionerne været frustration over, hvor meget tid der går med dokumentation, møder og andet papirarbejde. Forligspartierne nedsætter en hurtigtarbejdende gruppe, som skal gå i dybden med problemstillingen og

afdække, hvor meget tid det pædagogiske personale reelt bruger på børnene, og hvor meget tid der går med andre arbejdsopgaver. Arbejdsgruppen skal have deltagelse fra både institutioner og organisationer. Den skal komme med bud på, om der er arbejdsopgaver på institutionerne, der bør/kan lettes eller skæres helt væk, når målet er mest mulig tid med børnene.

- Mange forældre ønsker større gennemsigtighed omkring de enkelte institutioners normeringer, hvor lønsummen alene ikke fastslår, hvor mange der er til at tage sig af børnene. Budgetforligspartierne deler forældrenes ønske om større gennemsigtighed omkring disse spørgsmål ned på den enkelte daginstitution. Senest i foråret 2020 ønsker forligspartierne derfor at blive præsenteret for en opgørelse, der på institutionsniveau vil tydeliggøre normeringen - og hvor mange lønkroner, der bruges på hvilke faggrupper. Opgørelsen skal efterfølgende ligge - og løbende opdateres - på hver institutions hjemmeside. Forligskredsen understreger, at afdækningen ikke tager sigte på at blande sig i de enkelte institutioners ret til at prioritere resurserne. Sigtet er åbenhed og gennemsigtighed for forældre og de lokale bestyrelser. Samtidig ønsker forligspartierne over for bestyrelserne at tilkendegive, at ansættelsen af uddannet, pædagogisk personale bør prioriteres.

- Forligspartierne slår fast, at når der forventeligt i finansloven tilføres ekstra penge til at øge normeringerne på daginstitutionerne, tilføres pengene krone-til-krone børneområdet. Sigtet er, at øget normering sker med pædagogisk uddannet personale.

- Som et forsøg indføres økonomisk tilskud til pasning af børn i eget hjem. Forsøget gælder børn i vuggestuealderen. Der afsættes 500.000 kroner årligt i tre år, hvorefter forsøget evalueres. De nærmere kriterier for ordningen (eksempelvis omkring forældrenes danskundskaber mv.) fastsættes af Børne- og Familieudvalget.

- I en årrække er der inden for børn og forebyggelse blevet arbejdet efter Herning-modellens principper. Det er positivt, og Herning

Kommune oplever national anerkendelse for arbejdet.

Forligspartierne beslutter følgende:

/ Efter først forsøg og nu implementering i fuld skala er det tid til en status. Forligspartierne ønsker en evaluering af modellens resultater præsenteret på budgetkonferencen i foråret 2020.

/ Udviklingen i arbejdet med Herning-modellen peger i den rigtige retning, men de positive, økonomiske effekter er lidt længere tid undervejs end først antaget. Til at imødegå de økonomiske udfordringer på området og fastholde det målrettede arbejde afsætter forligspartierne 7,5 millioner kroner i 2020 og fem millioner kroner i henholdsvis 2021, 2022 og 2023. Af dem skal de 2,4 millioner kroner hvert år gå til ansættelse af flere sagsbehandlere.

SUNDHED OG FOREBYGGELSE

• I flere lokalområder i Herning Kommune er der tiltagende bekymring for grupper af unge, som begår hærværk, drikker på hverdage og skaber utryghed i nærmiljøet. Budgetforligspartierne ønsker derfor en styrket indsats fra SSP og politi. Målene er blandt andet:

/ At skabe lettere adgang til SSP i lokalområdet.

/ At sætte tidligere ind med opsporing og vidensbaseret indsats mod alkohol, stoffer og kriminalitet.

/ At videregive faglig viden til forældre, borgere og lærere.

Forligspartierne afsætter årligt 1,4 millioner kroner til en fremskudt, tidlig indsats og ansættelse af blandt andet to SSP-medarbejdere.

• I 2018 røg 23 procent af de danskere, der var over 16 år. Det er et klart fald siden årtusindeskiftet, men rent faktisk en lille stigning siden 2016. Udviklingen er bekymrende, for rygning er fortsat den enkeltfaktor, der har størst betydning for sygdom og tidlig død. Forligspartierne mener, tiden nu er moden til at overveje, om Herning Kommune skal være en helt røgfri arbejdsplads.

Forligspartierne ønsker til at begynde med, at HovedMED arbejder grundigt med spørgsmålet. Resultatet af disse drøftelser vil blive fulgt nøje.

- Samtidig beslutter forligspartierne allerede nu, at Herning Kommunes folkeskoler fremover skal være røgfri for eleverne. I forbindelse med HovedMEDs arbejde med spørgsmålet forventes skolerne også at blive røgfrie for medarbejderne.

ERHVERV OG BESKÆFTIGELSE

- Arbejdsmarkedet forandrer sig hastigt, og behovet for veluddannet arbejdskraft er stadigt stigende. I den nyligt offentliggjorte analyse fra Dansk Industri om det lokale erhvervsklima er meldingen fra de lokale virksomheder meget klar: At sikre adgang til den rette, kvalificerede arbejdskraft er det absolut vigtigste indsatsområde for Herning Kommune. Forligspartierne ønsker en analyse af, om arbejdsstyrken set under ét har de kompetencer, der efterspørges hos områdets virksomheder. Analysen ønskes præsenteret på budgetkonferencen i foråret 2020.

- Budgetforliget for 2019 udtrykte en forventning om, at den samlede balance på beskæftigelsesområdet kan forbedres med 25 millioner kroner fra 2020. Forligskredsen gentager denne forventning og ambition. En række investeringer og optimeringer er sat i søen det seneste år, men økonomisk går udviklingen stadig den forkerte vej. Derfor iværksætter forligspartierne nu en grundig proces, som har det klare formål over de næste to-tre år at skabe økonomisk balance på beskæftigelsesområdet. Forligspartierne ønsker i første omgang at blive præsenteret for en handlingsorienteret status over indsatsen på området senest på budgetkonferencen i foråret 2020.

- Herning Kommune har i flere år haft fokus på at rekruttere ledige til social- og sundhedsområdet. En trappemodell fra Vordingborg Kommune har vist sig effektiv til at bringe langtidsledige kontanthjælpsmodtagere tilbage på arbejdsmarkedet i et job som

faglært sosu-hjælper. Forligskredsen forventer, at der lokalt i Herning sættes et forsøg i gang, som tager udgangspunkt i Vordingborg-modellen. Midlerne til dette skal findes inden for Beskæftigelsesudvalgets egen ramme.

- Herning Kommunes 10. klasser er flyttet til Herningsholm Erhvervsskole. Forligspartierne ønsker, at bestræbelserne på at få flere unge til at vælge en erhvervsuddannelse fortsættes. Ansættelsen af en såkaldt erhvervsplaymaker vil muligvis kunne binde virksomheder og uddannelser endnu tættere sammen. Forvaltningen bedes snarest fremlægge en sag med fordele og ulemper til endelig stillingtagen i Økonomi- og Erhvervsudvalget.
- Den sammenhængende, kommunale indsats for unge, særligt de 15-17-årige, prioriteres og videreudvikles på tværs af Børne- og Familieudvalget og Beskæftigelsesudvalget.
- KL har udsendt en række anbefalinger til såkaldte governance-principper, som præciserer, hvad kommunerne bør forvente af deres bankforbindelser, når det gælder samfundsansvar og etik. Forligspartierne anerkender, at flere af principperne kan have relevans og vil blive taget i betragtning ved næste udbud på området.
- Byggesagsbehandlingen styrkes med ansættelsen af yderligere to medarbejdere. Direktionen får til opgave at finde finansieringen inden for rammen til administration.

ANLÆG, VEJE OG INFRASTRUKTUR

- Udbygningen af Tangsøparken i Hammerum skal afsluttes, ligesom den planlagte sø skal etableres. I 2020 byggemodnes 25 grunde, i 2022 yderligere 27, og i 2023 foretages den ventede udgravning til søen. Forligspartierne beder administrationen vurdere, om det for udstykningen er hensigtsmæssigt, at anlægget af søen fremrykkes yderligere.

- I øjeblikket er Herning Kommune ved at kortlægge omfanget af ledig erhvervsjord rundt omkring i kommunen. Forligspartierne følger dette arbejde. Afhængig af kortlægningens resultater forberedes byggemodningen af erhvervsjord tæt ved motorvejen i Aulum. Det giver interesserede købere endnu en mulighed i området, hvor der også er ledige erhvervsgrunde i særligt Aulum Industri Syd.
- I Herning Kommunes landsbyer er cirka 140 ledige byggegrunde. I 2009 udbød kommunen boliggrunde i landsbyer, der havde ligget over 20 år, til salg uden mindstepris. Forligspartierne ønsker en lignende kampagne med ledige grunde i landsbyerne gennemført. En mulig model skal fremlægges for Økonomi- og Erhvervsudvalget.
- En række private boligbyggerier skyder i disse år op i det centrale Herning. Forligspartierne understreger vigtigheden af, at Herning og kommunen som helhed kan tilbyde en varieret boligmasse, og at nye - og reovering af eksisterende - almennyttige boliger ledsager de private byggerier. På Holtbjerg vil forligspartierne se med velvilje på fortsatte bestræbelser fra boligselskabernes side på at udvikle området yderligere. Det vil være positivt, hvis en bred vifte af aktører kan inddrages i arbejdet. Konkret har to forslag til helhedsplaner for Holtbjerg forligspartiernes opmærksomhed i det fortsatte arbejde.
- Alle kommuner betaler et årligt vejbidrag til spildevandsforsyningen for afledning af regnvand fra kommunale veje og private fællesveje. Forligspartierne beslutter, at der skal optages forhandlinger med Herning Vand med henblik på at reducere vejafvandingsbidraget til fem procent fra de nuværende otte.